



Twee dassenburchten (Meles meles) nabij Maartensdijk

In de omgeving Maartensdijk moeten twee kunstmatige dassenburchten komen. De burchten, gemaakt door mensenhanden, zullen in Nederland de eerste in hun soort worden. De ontwerpers van de dassenburchten willen de plaatsen nog niet bekend maken. Ze zoeken nog geld voor hun projecten.

Voor één van de burchten is reeds een belangrijke hoeveelheid subsidie binnen. Dit is het holencolplex, waartoe de Maartensdijkse mevrouw Walty Dudok van Heel het initiatief heeft genomen.

De kunstmatige dassenburchten, complexen van gangen en holen, kosten per stuk circa 80.000 gulden. Behalve mevrouw Dudok van Heel is ook het Consulentenschap Natuur-, Milieu- en Faunabeheer bezig met de voorbereiding van een zelfgemaakte burcht bij Maartensdijk, zo meldt de voorzitter H. van Beek van het Utrechtse Dassenberaad. Volgens beide zegslieden is het toeval dat de twee burchten tegelijkertijd in ontwikkeling worden genomen. Men is wel op de hoogte van elkaars plannen. Van Beek: *'Wij kunnen nog erg weinig over het plan zeggen. Onze burcht moet worden gerealiseerd in het Noorderparkgebied tussen Westbroek en Utrecht.'*

De plek van het andere holencolplex is wel bekend, maar hierover wil mevrouw Dudok van Heel geen concrete mededelingen verstrekken. *'Dat doe ik niet om te voorkomen dat er mensen gaan zoeken naar de burcht. Daarmee zou je de Dassen verjagen.'*

Haar plan is in een vergevorderd stadium. Onlangs kreeg

zij een subsidie van de Stichting Grasduinen, die is gelieerd aan het natuurblad Grasduinen van uitgeverij Oberon in Haarlem. De initiatiefneemster uit Maartensdijk onderhandelt nu met lokale en landelijke autoriteiten over de nodige vergunningen.

Een regionale herinvoering van Dassen is volgens redacteur B. van Baar van dit zelfde Grasduinen *'nogal omstrede'*. *'Je kunt ervoor kiezen om hier enkele Dassen in te voeren, maar dan alleen op voorwaarde dat er goede reisroutes liggen en niet - zoals nu het geval is - overal snelwegen liggen. Je kunt ervan op aan dat ze worden overreden,'* aldus een kritische Van Baar. De beide burchten moeten behoorlijk ver uit elkaar worden gebouwd om gevallen van inteelt te voorkomen. De dieren zouden moeten worden geïmporteerd uit andere landen.

Bron: Jaap Timmers in Dagblad De Gooi- en Eemlander van 6 juli 1991.

Dassensterfte door verkeer (Meles meles)

De Vereniging Das & Boom is op verzoek van het Ministerie voor Landbouw, Natuurbeheer en Visserij begonnen met een driejarig onderzoek naar de dassensterfte door het verkeer. Jaarlijks worden ongeveer driehonderd Dassen doodgereden, wat op een landelijke stand van twaalfhonderd dieren een verontrustend hoog aantal is. De afgelopen jaren zijn op veel plaatsen al rasters langs wegen geplaatst en dassentunnels aangelegd. Om daarmee nog doeltreffender te kunnen doorgaan, heeft het ministerie een goede inventarisatie nodig van plaatsen waar Dassen worden ge-

vonden. Das & Boom stelt na melding ter plaatse een onderzoek in en doet vervolgens aanbevelingen over dassensparende voorzieningen. Het ministerie heeft de vereniging ook gevraagd in de leefgebieden van de Das een netwerk op te bouwen van organisaties die de belangen van de Das willen behartigen.

Uit: De Volkskrant, 20 juli 1991

Muskusratten (Ondatra zibethicus)

Het aantal Muskusratten in Friesland stijgt onrustbarend. De provincie wil daarom op zeer korte termijn negen extra muskusratvangers aanstellen, zo is op 27 september bekend gemaakt. Het aantal Friese rattenvangers komt daarmee op 55 personen.

Uit: NRC-Handelsblad, 28 september 1991.

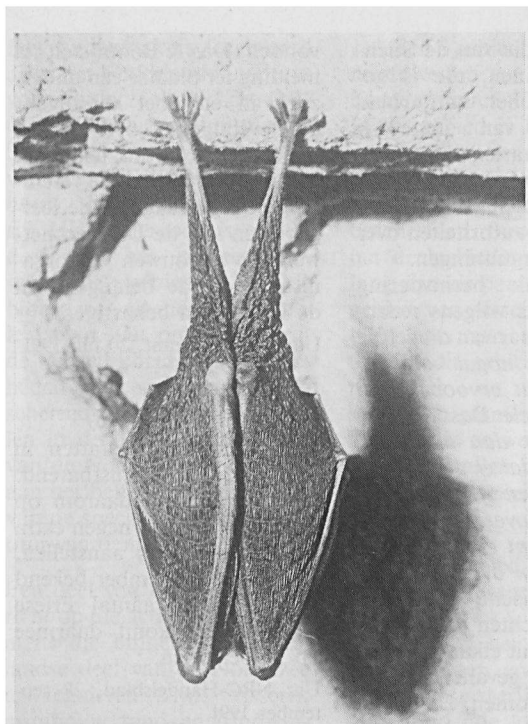
Honderden vleermuizen (Chiroptera) in huis te Wijhe

Enkele honderden vleermuizen hebben bezit genomen van de woning van de familie Bergevoet in Wijhe.

Omdat de Wijhenaren rond hun woning al geruime tijd kampten met een overvloed aan 'vogelpoep', gingen ze op onderzoek uit naar de boosdoeners. Daarbij bleek echter niet dat vogels, maar vleermuizen de veroorzakers waren van de overlast. De beestjes overnachten overdag in de spouwmuren, waarna ze 's avonds massaal uit de ventilatiegaten te voorschijn komen.

Tijdens een kleine inventarisatie wist het echtpaar Bergevoet in minder dan een half uur tijd 112 vleermuizen te tellen die naar buiten kwamen.

Bron: Limburgs Dagblad, 13 juli 1991.



Kleine Hoeffijzerneus.
Foto: Jan van Eijk.

Meer vaccinaties tegen hondsdolheid (Chiroptera)

In 1990 zijn in Nederland 82 mensen gevaccineerd tegen hondsdolheid (rabiës) na contact met een dier waarvan werd vermoed dat het deze ziekte had. In 1989 waren dat er nog 29. In 69 gevallen ging het om contact met een vleermuis, in tien gevallen om een hond, in twee gevallen om een kat en in één geval slechts om een Vos. Van de vleermuizen blijkt inmiddels vrijwel uitsluitend de Laatvlieger de drager van deze ziekte.

In 1990 werden van de 329 vleermuizen die door het Centraal Diergeneeskundig Instituut op hondsdolheid werden onderzocht, er 22 positief gevonden. In 1989 werden van de toen onderzochte 253

vleermuizen en 23 positief gevonden.

Uit: NRC-Handelsblad, 5 augustus 1991.

Dwergvleermuizen (*Pipistrellus pipistrellus*) in Aalsmeerse spouwmuur

In een spouwmuur van een woning in Aalsmeer zijn tachtig Dwergvleermuizen ontdekt. Volgens vleermuisdeskundige Kees Kapteyn van de provincie Noord-Holland is het zeer uitzonderlijk dat een vleermuizenfamilie zo groot wordt. De Dwergvleermuis is de kleinste vleermuis in Nederland. De vleugelspanwijdte van het diertje is twintig centimeter: als de vleugels zijn ingevouwen, past de vleermuis in een luciferdoosje.

Bron: Limburgs Dagblad, 19 juli 1991.

Italiaanse marmottenjacht (*Marmota marmota*)

In Italië dreigt een nieuwe wet van kracht te worden die de jacht op de Marmot toestaat, ook door middel van vangnetten. De Italiaanse natuurbeschermingsorganisatie LIPU leidt de protesten tegen deze wet, die inmiddels door het Italiaanse Huis van Afgevaardigden is goedgekeurd.

(Uit: UCCELLI, zomernummer 1991).

Ruige Dwergvleermuizen in Muiderberg (*Pipistrellus nathusii*)

Van het Muiderbergse Echobos naar Oost-Europa en weer terug. Dat is de weg die een onlangs in Muiderberg ontdekte kolonie Ruige Dwergvleermuizen jaarlijks aflegt. De dieren huizen in vorig jaar opgehangen nestkastjes.

De Ruige Dwergvleermuis was tot voor een paar jaar totaal onbekend in West-Europa. Vleermuisonderzoeker dr. A.M. Voûte uit Soest is dan ook verheugd met de vondst in het Echobos te Muiderberg. Vijf vrouwtjes en twee mannetjes trof hij aan. Ook in het Koggerbos huist er een. De acht dieren zijn tussen de 7, 9 en 8,3 gram zwaar.

Voûte trok naar het bos op uitnodiging van de Werkgroep Muiderbergerijeniet. Dit groepje natuurliefhebbers hing vorig jaar nestkastjes op in het Echobos.

Bij het schoonmaken van de kastjes na het broedseizoen werden de vleermuizen aangetroffen. De diertjes gebruiken de kastjes in het paarseizoen van augustus tot oktober. Daarna trekken ze oostwaarts.



uit andere tijdschriften

Ruige Dwergvleermuizen brengen de winter door in het gebied tussen Beieren en Rusland. Vooral in de Baltische staten komen ze veel voor. In West-Europa zijn ze tot nu toe maar mondjasmaat aange troffen. De Muiderbergse Vleermuizen zijn geringd zodat hun precieze trekgedrag misschien nog kan worden achterhaald.

Bron: Dagblad De Gooi- en Eemlander, 19 november 1991.

Vossen (*Vulpes vulpes*) dragers van dodelijke lintworm

Het landbouwministerie van de deelstaat Noordrijnland-Westfalen heeft ontdekt, dat de Vossen in Noordrijnland-Westfalen zijn besmet met een Voslintworm, die voor mensen dodelijk kan zijn. Het ministerie liet de afgelopen maanden 451 Vossen onderzoeken. Daarvan hadden 51 de *Echinococcus multilocularis*, de bewuste lintworm.

Klaus Matthiesen, landbouwminister van Noordrijnland-Westfalen spreekt van een alarmerende ontdekking. De lintworm is maar een paar millimeter groot. Hij zit in de darmwand van de Vossen. De eieren van de lintworm komen met de uitwerpselen van de Vos naar buiten en blijven aan de vacht kleven. Mensen die in aanraking komen met de Vossen, kunnen daardoor de eieren inademen of inslikken. In de darm van mensen komen de eitjes uit, waarna de larven zich door het lichaam verspreiden.

Blaasjes

Via het bloed komen de lintwormlarven in de longen en lever terecht, waar ze massaal kleine blaasjes ontwikkelen: de lintwormpuistjes. Deze puistjes vernietigen de lever.

Wanneer de besmetting met deze lintwormen niet tijdig wordt ontdekt, kan de infectie een dodelijk verloop krijgen. Het ministerie maant aan tot grote voorzichtigheid bij de omgang met Vossen. Bij het villen van Vossen is het dringend aan te bevelen om handschoenen te dragen en mond/neusmaskers. Mensen die contact met Vossen hebben gehad - bij voorbeeld jagers, boeren en boswachters - wordt aangeraden hun bloed te laten onderzoeken. Bij tijdige ontdekking kan een besmetting goed worden behandeld.

Bron: Agrarisch Dagblad

Bruine Beer ontsnapt (*Ursus arctos*)

In de Oekraïense stad Charkov beet een ontsnapte circusbeer in de hand van een verraste kroegbaas en pakte hem zijn bier af.

Nadat drie gasten de beer ook (veel) bier hadden aangeboden viel de beer in slaap in een park, waarna de trainers van de beer het dier weer konden vangen.

The European, 19 juli 1991.

Bruine Beer in Oostenrijk (*Ursus arctos*)

In de jaren tachtig is een eenzame mannetjesbeer vanuit Joegoslavië de Oostenrijkse Alpen ingetrokken. De beer vestigde zich bij Mariazell, ten zuidwesten van Wenen. In 1989 heeft het Wereld Natuur Fonds in de Styrische bossen hier een vrouwtje aan toegevoegd, hoewel werd betwijfeld of deze poging tot het begin van herpopulatie wel kans van slagen in zich zou dragen. In het voorjaar van 1991 zijn echter voor het eerst moeder met drie jongen waargenomen.

Het ligt nu in de bedoeling dat het Wereld Natuur Fonds te zijner tijd ook de jongen van nieuwe partners gaat voorzien, die dan uit Tsjechoslowakije zullen worden geïmporteerd.

Het berenproject was niet populair bij de bijenhouders, vanwege de mogelijke voorkeur van de beer voor honing. Het Wereld Natuur Fonds heeft een beleid moeten ontwikkelen om eventuele schade aan bijenhouders te kunnen vergoeden.

Uit: The European, 19 juli 1991.

Hulpmiddel tegen steken van Dazen (*Tabanidae*)

Veel natuurliefhebbers, vooral diegenen die regelmatig in de plassen gebieden en op vochtige terreinen vertoeven, worden nogal eens gestoken door Dazen. Het mannetje van deze vliegsoort voedt zich met nectar, maar het vrouwtje zuigt, via de stekende monddelen, bloed, zowel bij mensen, paarden en ander vee.

Deze steek veroorzaakt een hevige jeuk, zwellingen en soms is zelfs doktershulp nodig. Gewoonlijk is het beste hulpmiddel niet ver uit de buurt, namelijk het Smalbladig Weegbree.

Het Smalbladig Weegbree (bloeitijd: mei-september) behoort tot onze meest algemene planten en men vindt het praktisch overal langs wegen, dijken, in graslanden en dergelijke. Het volstaat de fijngedrukte bladeren op de pijnlijke plaats te leggen of de insektenbeet goed in te wrijven met gekneusde blaadjes. Jeuk en zwellingen verdwijnen dan snel. Ook de verwante Grote Weegbree en de Smeewortel zijn geschikt voor deze behandeling.

Bron: De Klapekster 13 (3) : 77, augustus 1991.



IJSLAND EIST VRIJBRIEF WALVISJACHT

Walvis (*Cetaceae*) is dure lekkernij

Het conflict, dat op de conferentie van de Internationale Walvisvaartcommissie (IWC) in Reykjavik in IJsland is ontstaan over het eventueel hervatten van de commerciële walvisjacht, gaat maar over één soort: de Dergwalvis. De Dergwalvis is de enige walvis die nog in zeer grote aantallen voorkomt. De schattingen variëren van in totaal 480.000 tot 760.000 stuks die vooral rondzwemmen bij de Zuidpool en in de Atlantische Oceaan. Alle andere soorten zijn gedecimeerd tot enkele duizenden of tienduizenden stuks.

Voor landen als IJsland, Noorwegen en Japan staat vast dat de jacht op de Dergwalvis kan worden heropend, omdat er weer voldoende exemplaren zijn. Een voorstel van deze strekking, dat de drie landen deze week op de conferentie deden, stuitte echter op fel verzet van de andere deelnemende landen en van milieuorganisaties. Verwacht wordt dat de conferentie eind deze week een besluit neemt over het eventueel hervatten van de walvisjacht.

Vlees

Milieuvervuiling maar vooral de jacht door de eeuwen heen heeft ertoe geleid, dat de walvis het zeer moeilijk heeft. De meest bekende en meest aansprekende soort, de reusachtige Blauwe Vinvis, is vrijwel uitgestorven. Alleen in het Antarctisch gebied leven er volgens Greenpeace nog ongeveer duizend, andere schattingen houden het op enkele duizenden.

Sinds 1986 mogen walvissen

niet meer voor commerciële doeleinden worden gevangen. Dat wil niet zeggen dat er sinds 1986 geen walvissen meer gevangen zijn. Volgens Greenpeace hebben IJsland, Noorwegen en Japan in de afgelopen vijf jaar zo'n 14.000 dieren gedood.

'Dat gebeurt onder het mom van wetenschappelijk onderzoek, maar dat is echt onzin. Het gaat alleen om het geld,' zegt J. Jonkman van Greenpeace Nederland. *'Voor wetenschappelijk onderzoek hoef je ze niet te vangen.'*

Volgens Greenpeace kan Japan ervoor zorgen dat de walvisjacht definitief wordt gestopt. *'In Japan is vlees van de walvis een exclusieve en dus dure lekkernij. Noorwegen en IJsland verkopen hun vangsten aan Japan. Ze doen er zelf niets mee. Op Japan na gebruikt geen enkel land meer walvisprodukten.'*

De IJslandse minister van Visserij, T. Pálsson, verklaarde op de conferentie dat de walvisvangst voor zijn land van vitaal belang is. Hij zei dat IJsland de IWC zal verlaten en een alternatieve organisatie zal opzetten als de jacht niet mag worden hervat. Landen als Japan en Noorwegen zouden zich daarbij kunnen aansluiten.

Greenpeace en een aantal landen dat aan de conferentie deelneemt, noemen heropening van de jacht onaanvaardbaar. *'Ook al zouden er genoeg Dergwalvissen zijn, en dat is zeer moeilijk vast te stellen, dan vinden wij nog dat de jacht verboden moet blijven. In de loop der eeuwen heeft de mens bewezen geen maat te kunnen houden en door te gaan met jagen tot er geen cent meer te verdienen valt.'*

Koek

Volgens dr. P.H. van Bree van het Zoölogisch Museum van de Universiteit van Amsterdam heeft de jacht op de walvis ertoe geleid dat de Dergwalvis in relatief grote aantallen voorkomt. *'Dat klinkt paradoxaal, maar dat is het niet. Door de jacht zijn grotere soorten als de Blauwe Vinvis vrijwel uitgestorven. Daarmee kwam meer voedsel beschikbaar voor de veel kleinere Dergwalvis. IJsland, Noorwegen en Japan willen alleen op de Dergwalvis jagen, omdat veel grotere soorten zo zeldzaam zijn geworden, dat het economisch onhaalbaar is om ze op te zoeken.'*

Van Bree noemt het vaststellen van het aantal walvissen een moeizame aangelegenheid. *'Men turft in een bepaald gebied het aantal dat men tegenkomt en schat dan het totale aantal. Dat betekent dat als je ergens vaart waar er toevallig weinig of juist heel veel rondzwemmen je veel hoger of lager uitkomt.'*

Volgens Van Bree moet op de conferentie in Reykjavik in elk geval worden voorkomen dat IJsland, Noorwegen en Japan uit de IWC stappen: *'Als dat gebeurt, verliezen de landen die tegen de jacht zijn alle greep op de landen die willen jagen. Dan krijg je de situatie dat ze precies kunnen doen, wat ze zelf het beste vinden en zijn wij alleen maar slechter af. We kunnen ze beter een stukje van de koek geven als we daarmee kunnen tegengaan dat ze de hele koek nemen.'*

Bron: Gooi- en Eemlander 1 juni 1991



uit andere tijdschriften

Reddingsactie Monniksrobben

(*Monachus monachus*)

Dierenbeschermers protesteerden tegen het Frans/Marokkaanse regeringsplan om via gevangenschap uitroeiing te voorkomen van de Monniksrob, een van de meest bedreigde zeehondesoorten, die leven in tropische en subtropische wateren. Het dier dankt zijn naam aan de plooien in de nek die doen denken aan een monnikskap. Van de Monniksrob zijn naar schatting nog 250 exemplaren over. Vier jaar geleden waren dat er nog duizend. Vervuiling en vissers zijn z'n grootste vijanden, want de vissers jagen op de Monniksrob omdat die hun netten beschadigt en zich voedt met vissen waar zij op uit zijn.

Het plan is om twee mannetjes en vier vrouwtjes van een groep die leeft voor de kust van Marokko onder te brengen in een reservaat in Antibes. Hun nakomelingen zouden bij de vrij levende dieren worden uitgezet. Een Zwitserse en Franse dierenbeschermingsorganisatie protesteren omdat ze de directie van het reservaat in Antibes ervan verdenken een soort Dolfinaarium te willen beginnen. Ze geloven ook niet dat het plan zal werken, maar eerder zal bijdragen aan snellere uitroeiing van de soort.

Bron: Het Parool, 12 januari 1991

De Monniksrob (*Monachus monachus*)

In het kader van het werkprogramma van het Permanente Comité van het Verdrag van Bern heeft van 1 tot 4 mei 1991 in Antalya (Turkije) een colloquium plaatsgevonden, gewijd aan de wetenschappe-

lijke en technische aspecten van het behoud van de Monniksrob. De biologie van de zeehond, zijn geografische verspreiding, het behoud en de voortplanting in gevangenschap waren gespreksthemas. Uit: Naturopa Nieuwsbrief, 91 (1): 2.

Bedreigingen van de Monniksrob (*Monachus monachus*) in Griekenland

Griekse wetgeving ter bescherming van de Monniksrob in een van zijn laatste mediterrane voortplantingsgebieden, is in mei 1991 verlopen en niet door de Griekse regering verlengd. Sinds mei 1991 is het betrokken gebied, het 'Noordelijke Sporaden Nationale Marine Park' zonder wettelijk beschermde status komen te zitten. In het bijzonder op het eiland Alonnisos doen zich dramatische ontwikkelingen voor. Tot voor kort vond hier een kustvisserij met traditionele methoden plaats, maar nu het gebied zonder beschermde status is geraakt worden nu grote industriële trawlers aan de rand van het park signaleerd. De lokale vissers hebben hier tot voor kort de bescherming van de Monniksrob ondersteund - een unieke situatie - op voorwaarde van een verbod op de industriële visserij. Het wegvallen van de beschermde status van het park heeft een felle wijziging in de opstelling van de lokale vissers tot gevolg gehad: zij dreigen nu iedere week een Monniksrob te doden tot de visserij-activiteiten met de trawlers zijn stopgezet in het gebied.

Uit: Environment in brief, no 32, juni 1991.

Prins Bernhard bij hart- onderzoek van walvissen (*Cetacidae*)

ZKH Prins Bernhard maakte enige tijd geleden een bijzonder hartonderzoek mee, dat mede financieel werd gesteund door de Nederlandse Hartstichting. Op een expeditie in een baai nabij de westkust van Mexico maakte een internationaal team onder leiding van de Nederlandse cardioloog professor dr. F.L. Meijler een ECG (elektrocardiogram of te wel hartfilm) van een Grijze Walvis. 'Wij moeten weten hoe het hart van de walvis functioneert om bepaalde ritmestoornissen bij de mens beter te kunnen begrijpen', aldus professor Meijler. Hij is voorzitter van de Wetenschappelijke Raad van het Interuniversitair Cardiologisch Instituut Nederland (ICIN) te Utrecht.

Professor Meijler maakte gebruik van een zuignap-elektrode en naalden die met lange kabels met de apparatuur in de boot waren verbonden. Op deze wijze kon aan boord de registratie worden gemaakt. De hoogleraar heeft ook bij andere zoogdieren hartonderzoek gedaan, van de witte Rat tot aan de Olifant. Deze harten zijn gelijk in bouw, maar er blijken wel degelijk verschillen in functie te bestaan. De Grijze Walvis zelf weegt 25.000 kg en zijn hart 150 kg! Het hart van het grootste zoogdier dat nu leeft, de Blauwe Vinvis, weegt zelfs 900 kg, net zoveel als een heel paard!

Bron: Impuls, speciale uitgave van Harts slag ter gelegenheid van de Nationale Hartweek 1991, voorjaar 1991.



Meer zeehondenjongen in EcoMare dan in hele westelijke Waddenzee

In de zeehondenopvang van EcoMare zijn deze zomer 14 Zeehonden geboren. Dit aantal is een record. Hoewel de tellingen in de Waddenzee nog niet zijn afgerond, staat bijna vast dat in de westelijke Waddenzee slechts vier of vijf jongen zijn geboren.

Pcb's en andere gifstoffen uit de Rijn, Maas en Schelde lijken juist in dit gebied effecten op de voortplanting van de Zeehonden te hebben. Van de vier of vijf daar geboren jongen is er één in EcoMare opgenomen.

De Zeehonden in het centrum maken het goed. Nadat ze gedurende de eerste weken zijn gezoogd door hun moeder, zijn ze overgeschakeld op het eten van vis.

Bron: Texelse Courant, 8 augustus 1991.

Virus doodt Bruinvissen in Waddenzee

(Phocoena phocoena)

Op de stranden van de Waddeneilanden spoelen de laatste maanden regelmatig dode Bruinvissen aan. Veel van de dieren zijn bezweken aan parasieten en ziekten.

Bij een aantal is het virus aangetroffen dat vorig jaar aan honderden Zeehonden het leven kostte.

Dat heeft Lies Vedder, wetenschappelijk medewerkster van de zeehondenrecherche in Pieterburen, gisteren meegedeeld.

Vorige week nog werd een dode Bruinvis gevonden op het strand van Vlieland. Het dier, een vrouwtje, had allerlei parasieten, zoals long- en maagwormen.

'Wij weten niet wat het zeehondenvirus bij Bruinvissen doet', legt Vedder uit. 'Eigen-

lijk is er erg weinig over deze diersoort bekend.'

Voor de Zeehonden zelf is het virus de laatste tijd minder gevaarlijk geworden. Lenie 't Hart van de zeehondenrecherche constateert dat er nog wel Zeehonden binnenkomen die aan het virus lijden.

De dieren gaan er echter niet meer aan dood. 'Het is minder agressief geworden', aldus 't Hart. 'Wel blijft de kans aanwezig dat het virus zich opnieuw in volle heftigheid openbaart. Maar dat zou pas over een jaar of tien kunnen zijn.'

Bron: Limburgs Dagblad, 31 juli 1991.

De Tuimelaar (*Tursiops truncatus*) weer terug in de Noordzee

Volgens recente schattingen van Rijkswaterstaat verblijven er weer enkele honderden exemplaren van de dolfijn Tuimelaar in de Noordzee. De afgelopen twee decennia heeft deze vroeger algemeen voor onze kust voorkomende dolfijnensoort zich nauwelijks meer laten zien en de waarnemingen kregen een incidenteel karakter. De afname was waarschijnlijk het gevolg van de vervuiling van de zee met bestrijdingsmiddelen enerzijds en de afname van de prooidierpopulaties (Haringen) anderzijds. Voor beide factoren is de situatie in de Noordzee de laatste jaren weer verbeterd. In 1990 werden door medewerkers van Rijkswaterstaat voor het eerst weer groepen Tuimelaars met jongen waargenomen en ook een Tuimelaar voor de Brouwersdam wist in 1990 behoorlijk de aandacht van de media te trekken.

Rijkswaterstaat voert met

vliegtuigen regelmatig tellingen uit van onder meer Bruinvissen, Witsnuitdolfijnen en Witflankdolfijnen. In de zomer van 1991 werden bij deze tellingen weer tientallen Tuimelaars waargenomen.

Uit: NRC-Handelsblad, 28 augustus 1991.

Internationale verdragen stellen een overeenkomst op voor behoud van kleine walvissoorten in Middellandse Zee (*Cetacea*)

De secretariaten van de Verdragen van Barcelona (ter bestrijding van de verontreiniging van de Middellandse Zee), Bern en Bonn (voor de bescherming van migrerende diersoorten) hebben van 25 tot 27 februari 1990 op Palma de Mallorca (Spanje) vergaderd met vertegenwoordigers van de IUCN en van Greenpeace. Daarbij zijn voorbereidingen getroffen voor een ontwerpovereenkomst voor de bescherming van de kleine walvissoorten in de Middellandse Zee en in de Zwarte Zee. De overeenkomst moet onder meer voorzien in een verbod van drijfnetten die bij deze soorten tot ernstige verwondingen kunnen leiden, die vaak de dood tot gevolg hebben, in het bijzonder bij dolfijnen. Drijfnetten zijn in Italië verboden op grond van het Verdrag van Bern, dat voorziet in een verbod op het gebruik van methodes die plaatselijk tot de uitroeiing van een diersoort kunnen leiden. Het ontwerpakkoord zal in de loop van het eerste trimester van 1992 worden voorgelegd aan de Middellandse-Zeestaten.

Uit: Naturopa Nieuwsbrief, 91 (3): 1.